

ΠΕΡΙ ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

1 Πρῶτον δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἔπειτα τί ἐστὶν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος.

Ἔστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων σύμβολα, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καὶ ὡσπερ οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά, οὐδὲ φωναὶ αἱ αὐταὶ ὦν μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτων, ταῦτα πᾶσι παθήματα τῆς ψυχῆς, καὶ ὦν ταῦτα ὁμοιώματα πράγματα ἤδη ταῦτά. περὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, — ἄλλης γὰρ πραγματείας — ἔστι δὲ, ὡσπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὅτε δὲ ἤδη ᾧ ἀνάγκη τούτων ὑπάρχειν θάτερον, οὕτω καὶ ἐν τῇ φωνῇ περὶ γὰρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν ἐστὶ τὸ ψευδὸς τε καὶ τὸ ἀληθές. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔοικε τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοήματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἢ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι οὔτε γὰρ ψευδὸς οὔτε ἀληθές. σημεῖον δ' ἐστὶ τοῦδε καὶ γὰρ ὁ τραγέλαφος σημαίνει μὲν πι, οὐπω δὲ ἀληθές ἢ ψευδὸς, ἐὰν μὴ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προστεθῇ ἢ ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον.

2 Ὄνομα μὲν οὖν ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου, ἥς μηδὲν μέρος ἐστὶ σημαντικὸν κενωρισμένον ἐν γὰρ τῷ Κάλλιππος τὸ ἵππος οὐδὲν καθ' αὐτὸ σημαίνει, ὡσπερ ἐν τῷ λόγῳ τῷ καλὸς ἵππος. οὐ μὴν οὐδ' ὡσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς πεπλεγμένοις ἐν ἐκείνοις μὲν γὰρ οὐδαμῶς τὸ μέρος σημαντικόν, ἐν δὲ τούτοις βούλεται μὲν, ἀλλ'

οὐδενὸς κεχωρισμένον, οἷον ἐν τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κε-
λης, τὸ δὲ κατὰ συνθήκην, ὅτι φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδὲν
ἐστίν, ἀλλ' ὅταν γένηται σύμβολον ἐπεὶ δηλοῦσι γέ τι καὶ
οἱ ἀγράμ- ματοι ψόφοι, οἷον θηρίων, ὧν οὐδὲν ἐστίν ὄνο-
μα. —τὸ δ' οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὄνομα οὐ μὴν οὐδὲ κείται
ὄνομα ὅ τι δεῖ καλεῖν αὐτό, —οὔτε γὰρ λόγος οὔτε ἀπό-
φασίς ἐστίν — ἀλλ' ἔστω ὄνομα ἀόριστον. τὸ δὲ Φίλωνος
ἢ Φίλωνι καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐκ ὀνόματα ἀλλὰ πτώσεις ὀνό-
ματος. λόγος δὲ ἐστίν αὐτοῦ τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά,
ὅτι δὲ μετὰ τοῦ ἐστίν ἢ ἦν ἢ ἔσται οὐκ ἀληθεύει ἢ ψεύδε-
ται, —τὸ δ' ὄνομα ἀεὶ,— οἷον Φίλωνός ἐστίν ἢ οὐκ ἐστίν
οὐδὲν γάρ πω οὔτε ἀληθεύει οὔτε ψεύδεται.

3 ῥῆμα δὲ ἐστὶ τὸ προσσημαῖνον χρόνον, οὗ μέρος
οὐδὲν σημαίνει χωρὶς ἐστὶ δὲ τῶν καθ' ἐτέρου λε-
γομένων σημειῶν. λέγω δ' ὅτι προσσημαίνει χρό-
νον, οἷον ὑγίεια μὲν ὄνομα, τὸ δ' ὑγιαίνει ῥῆμα προσση-
μαίνει γὰρ τὸ νῦν ὑπάρχειν. καὶ ἀεὶ τῶν ὑπαρχόντων σημειῶ-
ν ἐστίν, οἷον τῶν καθ' ὑποκειμένου. —τὸ δὲ οὐκ ὑγιαίνει
καὶ τὸ οὐ κάμνει οὐ ῥῆμα λέγω προσσημαίνει μὲν γὰρ
χρόνον καὶ ἀεὶ κατὰ τινος ὑπάρχει, τῇ διαφορᾷ δὲ ὄνο-
μα οὐ κείται ἀλλ' ἔστω ἀόριστον ῥῆμα, ὅτι ὁμοίως ἐφ'
ότουοῦν ὑπάρχει καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. ὁμοίως δὲ καὶ
τὸ ὑγιάνειν ἢ τὸ ὑγιανεῖν οὐ ῥῆμα, ἀλλὰ πῶσις ῥήματος
διαφέρει δὲ τοῦ ῥήματος, ὅτι τὸ μὲν τὸν παρόντα προσ-
σημαίνει χρόνον, τὰ δὲ τὸν πέριξ. —αὐτὰ μὲν οὔν καθ'
αὐτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά ἐστὶ καὶ σημαίνει τι,
—ἴσθησι γὰρ ὁ λέγων τὴν διάνοιαν, καὶ ὁ ἀκούσας ἠρέμη-
σεν,— ἀλλ' εἰ ἐστίν ἢ μὴ οὔπω σημαίνει οὐ γὰρ τὸ εἶναι

ἢ μὴ εἶναι σημείον ἐστὶ τοῦ πράγματος, οὐδ' ἐὰν τὸ ὄν εἴπῃς ψιλόν. αὐτὸ μὲν γὰρ οὐδέν ἐστιν, προσσημαίνει δὲ σύνθεσίν τινα, ἢν ἄνευ τῶν συγκειμένων οὐκ ἔστι νοῆσαι.

4 Λόγος δὲ ἐστὶ φωνὴ σημαντικὴ, ἥς τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἐστὶ κεχωρισμένον, ὡς φάσις ἀλλ' οὐκ ὡς κατάφασις. λέγω δέ, οἷον ἄνθρωπος σημαίνει τι, ἀλλ' οὐκ ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν (ἀλλ' ἔσται κατάφασις ἢ ἀπόφασις ἐάν τι προστεθῆ) ἀλλ' οὐκ ἢ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ μία οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ μῦς τὸ υς σημαντικόν, ἀλλὰ φωνὴ ἐστὶ νῦν μόνον. ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει μὲν, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτό, ὡς περ εἴρηται. ἔστι δὲ λόγος ἅπας μὲν σημαντικός, οὐκ ὡς ὄργανον δέ, ἀλλ' ὡς περ εἴρηται κατὰ συνθήκην ἀποφαντικός δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ' ἐν ᾧ τὸ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὑπάρχει οὐκ ἐν ἅπασιν δὲ ὑπάρχει, οἷον ἢ εὐχὴ λόγος μὲν, ἀλλ' οὐτ' ἀληθὴς οὔτε ψευδής. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν —ρήτορικῆς γὰρ ἢ ποιητικῆς οἰκιοτέρα ἢ σκέψις—, ὁ δὲ ἀποφαντικός τῆς νῦν θεωρίας.